

Et budsjett for mindre forskjeller og trygge tjenester

Et budsjett for mindre forskjeller og trygge tjenester

Trondheim er en god by å bo i. I all hovedsak har vi gode helsetjenester, vi har gode skoler og barnehager, vi har et yrende kulturliv, idretten engasjerer mange, vi har et historisk og kompakt sentrum, vi har internasjonalt orienterte utdannings- og forskningsinstitusjoner og vi har et næringsliv som sikrer jobber og stadig bidrar med nye løsninger. Vi har greid å bevare Trondheim som en grønn by og omstillingen for å få ned klimagassutslippene har begynt.

Men dette gjelder ikke for alle. Vi har en stadig økende gruppe som faller utenfor og vedvarende lavinntekt er et økende problem, også i Trondheim. Vi ser også tendenser til at kvaliteten i enkelte tilbud ikke opprettholdes og at det kuttes både i omfang og kvalitet på enkelte tjenester.

Som eksempler kan vi nevne flyktningehelsetjenesten hvor det nå skal kuttes i svømmetilbudet. Selv om det nå sannsynligvis vil komme færre flyktninger til Trondheim, betyr ikke dette at de som allerede er her nå ikke lenger trenger et tilbud.

Det skal vaskes mindre på skolene. Resultatet blir dårligere innemiljø og økt slitasje på byggene. Sannsynligheten for at lærere og andre ved skolene må ta grep når det blir for ille er stor. Da går det ut over undervisningen til elevene.

Det foreslås å kutte i klimasatsingen. Siden flertallet i Trondheim reduserte ambisjonsnivået inn mot 2020 har vi fått enda klarere signaler om at vi må handle nå. Da kan ikke satsingen kuttes, den må økes.

Det foreslås å kutte i strøing i boligkater, mindre plukking av søppel i Midtbyen og mindre vedlikehold av grøntområder. Midt i diskusjonen om hvordan vi skal gjøre Midtbyen mer attraktiv, kommer det altså forslag om å la søpla flyte.

De største kuttene er imidlertid foreslått for de som mest trenger at kommunen stiller opp med gode velferdstjenester. Innenfor bo- og aktivitetstilbud for psykisk utviklingshemmede legges det opp til betydelige uspesifiserte kutt. SV og Rødt mener det vil være totalt uansvarlig å vedta slike kutt uten å kjenne konsekvensene for tilbudet. Tilsvarende er det et reelt kutt innenfor spesialpedagogiske tiltak i barnehager. Det argumenteres at dette skal gjøres innenfor det allmennpedagogiske, uten at rammene her øker tilsvarende. Og det foreslås å kutte i barnetillegg for de som mottar sosialhjelp. I 2019 kan vi oppleve det paradoksale at barnetrygden øker for første gang siden 1996, mens at noen av de i Trondheim som trenger dette mest, faktisk får mindre å rutte med. En høyst påkrevd opprusting av byens krisesenter er ikke inkludert i økonomiplanen.

Dette kan ikke SV og Rødt godta.

I budsjettforslaget fra SV og Rødt er det lagt inn tre tydelige prioriteringer:

- Vi tar grep for å sikre en langt bedre sosial utjevning
- Vi tar grep for å stanse kutt for spesielt sårbare grupper
- Vi tar grep for å få til et betydelig kulturløft.

Sammen med disse er det lagt inn midler for å sikre at satsingene vedtatt i eldreplanen følges opp og vi følger opp initiativet med å toppe bemanningen, særlig innenfor barnehagene.

En tydelig sosial utjevning

Det er ingen trøst at ulikhetene i Norge fortsatt er små for de som faller utenfor, snarere tvert imot siden det er enda mer stigmatiserende å være den som ikke har råd til å være med på bursdager eller ikke kan være med på ulike aktiviteter. Særlig viktig er det å ta grep for å hindre at barn faller utenfor siden det vil prege dem for resten av livet.

SV og Rødt foreslår følgende tiltak for sosial utjevning:

- (gjen)Innføre søskenmoderasjon på tvers av SFO og barnehage, og for SFO
- Øke antallet skoler som tilbyr gratis kjernetid på SFO
- Øke inntektsgrensen for når barn får friplass i kulturskolen
- Trekke barnetrygd ut fra inntektsbergningen for sosialstønad
- Sikre tidlig innsats for å hindre utenforskap
- Gi lik sosialstønad også for korttidsmottakere
- Gi fast tilskuddspost til utlånssentraler

Tiltakene viser at selv om det er behov for nasjonale grep for å redusere forskjellene, så er det også et betydelig lokalt handlingsrom for å sikre dette.

Et tydelig nei til kutt for sårbare grupper

En av de viktigste oppgavene til en kommune er å sikre gode velferdstjenester til innbyggerne. Noen trenger et større tilfang på tjenester enn andre. SV og Rødt mener det er viktig å slå ring om viktige velferdstjenester, særlig for sårbare grupper. Når det brukes begreper som 'bedre tilpasset undervisning' i skolen, 'støtte innenfor det ordinære barnehagetilbudet' og 'tiltak på enhetene' for bo- og aktivitetstilbud, mener vi dette bare er en omskriving av ordet 'kutt'.

Vi har også i de siste sett et betydelig tomgangstap knyttet til kommunale leiligheter. Personer som vil ha god bruk for en kommunal leilighet får ikke fornyet kontraktene sine, og tragisk nok blir mange leiligheter stående tomme. I 2018 vil dette tapet komme på nærmere 20 millioner. Det er dårlig for kommuneøkonomien, og det er ille for de som ikke får et tilbud om kommunal leilighet. Mange av de som nå ikke får forlenget kontraktene sine er flyktningefamilier og konsekvensen er at de rives opp av det nærmiljøet de er og hvor barna gjerne har kommet godt i gang med å bli inkludert.

SV og Rødt foreslår følgende tiltak for stanset kutt for sårbare grupper:

- En betydelig styrking av midler til spesialpedagogikk i barnehagene
- En betydelig styrking av midler til skolene for å ha større fleksibilitet i å følge opp elever på en måte som møter behovet de har, ikke budsjetttrammene
- En betydelig styrking av midler til bo- og aktivitetstilbud, inkludert midler til et nytt bofellesskap med oppstart i 2020
- En opprettholdelse av dagens tilbud til døve og døvblinde ved 'Vaskeriet' og en videreføring av aktivitets tilbudet ved Tjønnlia
- En opprettholdelse av dagens tilbud gitt av flyktningehelseteamet
- En økning i tilbudet om kommunale boliger
- Midler for å oppruste krisesenteret

Et betydelig kulturløft

Trondheim kommune har vedtatt en ambisjon om å bli europeisk kulturhovedstad i 2030. SV og Rødt har respekt for at Bodø har søkt om det samme for 2024. Dersom Bodø får denne statusen, utelukker det at Trondheim kan bli kulturhovedstad i 2030. For SV og Rødt er ikke en slik merkelapp det viktigste - for oss et innholder det viktigste.

Trondheim har et rikt kulturliv og en god blanding av profesjonelle aktører, amatører og barnekultur. Disse henger sammen siden de profesjonelle er viktige som instruktører og inspirasjonskilder, mens frivillige representerer en bredde og bidrar til langt større tilfang av aktiviteter i tillegg til at det gir en glede for de som bidrar inn i arbeidet.

SV og Rødt mener kultur er et avgjørende element i ethvert samfunn. Det bidrar til å skape vår identitet, det knytter oss sammen og bidrar til utveksling av ideer og tanker, kunst og kultur kan løfte opp debatter på andre måter enn vi ellers får til, det kan utfordre eksisterende tankesett. Det gir i tillegg gode opplevelser og det er viktig i selve byutviklingen.

SV og Rødt øker kulturbudsjettet med over 8 millioner i 2019, økende til over 12 millioner i 2020, med bl.a. følgende tiltak:

- Etablering av en ny støtteordning for arrangører og utstillere, og øke tilskuddspotten til profesjonelle aktører
- Egne kommunale budsjettposter for den kulturelle spaserstokken og den kulturelle skolesekken
- Opprette to nye kulturstipender på størrelse med bykunstnerstipendet, hvor minimum det ene skal gis som et etablererstipend
- Egne kulturstipendier for å stimulere til vennskapsbysamarbeid
- Midler til å utrede og starte opprusting av Olavshallen
- La Trondheim Kino beholde en større del av overskuddet slik at de kan videreutvikle sin rolle som kulturaktør
- Gi fast støtte til nye aktører som AKKS og Feminsithus Trondheim, samtidig med at støtten til aktører som Trondheim Kunstforening, Litteraturhuset, Midt-Norsk Jazzsenter og Kosmorama økes

Fortsatt eldresatsing

SV og Rødt ønsker å følge opp bystyrets enstemmige vedtak på oppfølging av eldreplanen. Dette forutsetter 15 millioner ekstra i 2019, økende til 50 millioner i 2022. SV og Rødt legger også inn et nytt helse- og velferdssenter i investeringsbudsjettet med sikte på ferdigstilling i 2022.

Flere forsøk med toppet bemanning

SV og Rødt ønsker å videreføre satsingen med toppet bemanning og prioriterer barnehagesektoren i denne omgangen. Trondheim har nesten 40 barnehager med mer enn 30 ansatte. Med et sykefravær på omtrent 10%, vil i snitt 3 personer være borte fra jobb til enhver tid. Vi ønsker å forsøke å ha en ekstra ansatt på halvparten av disse enhetene for å dekke opp kjent fravær. Dette vil føre til flere faste hele stillinger, økt kvalitet gjennom at det blir færre nye personer som kommer inn som vikarer, og redusert behov for å leie inn.

Driftsbudsjett

Oppvekst

En god oppvekst legger grunnlaget for resten av livet. Det er fellesskapets ansvar å sikre at alle barn opplever inkludering, trygghet og mestring. Sterke barnefellesskap dannes der alle får være med. Derfor er det viktig for SV og Rødt å utjevne sosiale forskjeller og sikre at alle barn kan delta i barnehage, SFO og fritidsaktiviteter. Vi foreslår å utvide ordningen med gratis kjernetid i SFO, å øke minstesatsen for friplass i kulturskolen og innføre søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO.

Barn og unge skal bli møtt med respekt, forventninger og omsorg. Bemanningsnormer i barnehage og skole er viktige, men ingen hvilepute. SV og Rødt foreslår å styrke laget rundt barna. I stedet for å kutte i midlene til bedre tilpasset undervisning, vil vi øke satsingen på tverrfaglighet i skolen. Barn er, og skal bli møtt som, hele mennesker.

Bemanning barnehage høst 2019

10 millioner

Alle barn skal i barnehagen oppleve at de voksne har tid og ressurser til å se dem og følge dem opp. Vi fremskyn-der innføringen av bemanningsnormen på 3 barn per ansatt i småbarnsavdelinger, og 6 barn per ansatt i stor-barnsavdelinger. SV og Rødt setter av 10 millioner til å innføre bemanningsnormen høsten 2019.

Spesialpedagogikk barnehage

20 millioner

Tidlig innsats er en viktig investering i barn og unges fremtid. Oppfølging av spesialpedagog er for mange barn avgjørende for å overkomme små eller store utfordringer som hindrer dem fra å oppleve mestring. Det har de siste årene vært større forbruk enn budsjettet i barnehagene i Trondheim. Det er viktig at vedtak om og retten til spesialpedagogisk hjelp følges opp med et reelt tilbud, da er det budsjetttrammet som må økes og ikke tilbudet som skal reduseres. SV og Rødt ser på dette som et av de viktigste tiltakene for å hindre utenforskap og foreslår å øke budsjetttrammen i tråd med behovet.

Forsøk ekstra (toppet) bemanning barnehage **6 millioner**

Trygge relasjoner gir barn en god hverdag i barnehagen. Toppet bemanning vil senke behovet for vikarbruk, og senke den totale arbeidsbelastningen for de ansatte. I Trondheim er det nesten 40 barnehager med mer enn 30 ansatte. Med et sykefravær på omtrent 10% har disse i snitt 3 med sykefravær hver dag. 6 millioner (12 i helårseffekt) vil gi nesten 20 ekstra ansatte. Rådmannen bes identifisere aktuelle barnehager hvor disse ansattes. Større barnehager er aktuelle, men det er også aktuelt å legge noen av disse stillingene til barnehager med høy andel seniorer for å forsøke å få disse til å stå lengre i jobb gjennom noe redusert totalbelastning. SV og Rødt legger inn full finansiering av dette forsøket, men forventer at det over tid vil bidra til redusert sykefravær og redusert behov for innleie av vikarer.

Økt bruk av vikarer/barnehage **4 millioner**

SV og Rødt mener det er prematurt å legge inn et kutt i vikarkostnadene i 2019. Vikarer er viktige for å opprettholde kvaliteten.

Fagledere **4,2 millioner**

SV og Rødt viser til bystyrets vedtak om å ha mer nærledelse. En nærledelse og god planlegging av kvaliteten på barnehagetilbudet forutsetter tilstrekkelig antall fagledere. Videreføring av dagens antall fagledere vil gi mer tid til oppfølging av hvert enkelt barn og en tilpasset barnehagehverdag. SV og Rødt avviser rådmannens kutt og opprettholder antallet fagledere i barnehagene.

Søskenmoderasjon i SFO og på tvers av barnehage og SFO **16 millioner**

Kostnadene for barnehage og SFO er for mange en stor økonomisk belastning. Det gir heller ingen mening å ha søskenmoderasjon i barnehage og ikke i SFO eller på tvers av barnehage og SFO. SV og Rødt mener ingen familier skal måtte velge hvem av barna som får delta på viktige fellesarenaer. Vi foreslår søskenmoderasjon i SFO og på tvers av barnehage og SFO.

Gratis kjernetid SFO **3 millioner**

Gratis kjernetid på SFO er allerede innført ved tre (2 etter sammenslåingen av Kolstad og Saupstad) barneskoler i Trondheim og er et vellykket tilbud. De skolene som har fått dette har nesten full dekning på SFO og tilbudet virker både inkluderende og utjevne. SV og Rødt ønsker å utvide ordningen og foreslår at det settes av pengene til å utvide med ytterligere tre skoler. Rådmannen bes komme tilbake med en sak om hvilke skoler som skal prioriteres.

Flere friplasser i kulturskolen **500 000**

Inntektsgrensen for å få friplass i kulturskolen er i dag 300 000. Dette er så vidt over halvparten av hva som er grensen for friplass i barnehage og SFO. SV og Rødt mener grensen er så lav at det fører til at mange som bør inkluderes i en slik ordning faller utenfor. SV og Rødt ønsker at inntektsgrensen for friplass i kulturskolen heves opp mot nivået for friplass i barnehage og SFO og setter av 500 000 (1 million i helårseffekt) til dette formålet.

Flere plasser i kulturskolen **500 000**

Det har vært en økning på antall plasser i kulturskolen de siste årene og det ligger også inne en betydelig økning i rådmannens budsjettforslag. SV og Rødt ser at dette fortsatt ikke er tilstrekkelig og foreslår å øke bevilgningene med ytterligere 500 000 (1 million i helårseffekt).

Instrument- og utstyrskjøp kulturskolen 500 000

For å sikre at kulturskolen har tilstrekkelig instrumenter og utstyr til opplæringen, legger SV og Rødt inn et fast årlig budsjett på 500 000 til dette formålet. Dette vil sikre kvaliteten på undervisningen.

Styrking av tilpasset undervisning 16 millioner

Alle elever har rett til tilpasset undervisning, uavhengig av faglig nivå. SV og Rødt foreslår en reell styrking av tilpasset undervisning i skolen. SV og Rødt ser at det er ulike behov ved ulike skoler. Ved enkelte skoler vil det være behov for å øke spesialundervisning, ved andre vil det være større behov for flere barne- og ungdomsarbeidere. SV og Rødt setter av 16 millioner for å styrke skolene i arbeidet med å sikre et helhetlig og tilpasset opplegg som møter den enkelte elevene.

Økt bruk av vikarer/skole 1,8 millioner

SV og Rødt foreslår å avvise det foreslåtte kuttet i bruk av vikarer på skolen. Dersom innføring av en lærernorm følges med mindre bruk av vikarer, vil deler av effekten av lærernormen forsvinne.

Fritidstilbud for barn og unge på Lade/Lilleby 250 000

Det er vedtatt søke prosjektmidler for å starte et nytt fritidstilbud for barn og unge på Lade/Lilleby med bl.a. et e-sporttilbud. SV og Rødt mener det er viktig at dette blir realisert. Det er imidlertid ikke satt av noen midler til dette i rådmannens budsjettforslag. SV og Rødt foreslår å sette av 250 000 (helårseffekt 500 000) til dette i 2019 for å sikre kommunal medfinansiering. Dersom det ikke kommer prosjektmidler til dette må rådmannen komme tilbake med et forslag til kommunal fullfinansiering.

Verbalforslag:**Psykisk helse i ungdomsskolen**

Bystyret viser til de positive erfaringene ved forsøksprosjektet med livsmestringsfag i ungdomsskolen UPS! (Utdanning i PSYkisk helse). Bystyret ber rådmannen legge fram en sak som viser hvordan erfaringene kan brukes til å gi et godt tilbud også på de øvrige ungdomsskolene. Både UPS! og prosjekter som Ung/MEST bør vurderes.

Friplasser kulturskole

Bystyret ber rådmannen legge fram en sak som viser hvordan inntektsgrensen for å få friplass i kulturskolen kan heves.

Dekning av korpsutgifter ved friplass

Bystyret ber rådmannen etablere en ordning som sikrer at de som har friplass i kulturskolen med korpsinstrument, også får dekket nødvendige kostnader til å delta i korps (instrumentleie, kontingent mm.)

'Kulturtirsdag'

Kolstad (nå Huseby) skole startet satsingen 'kulturtirsdag' i samarbeid med kulturskolen. Tilbudet sikrer alle ungene på småtrinnet et kulturtilbud. Bystyret ber rådmannen legge fram en sak som viser hvordan dette tilbudet kan videreføres til andre skoler i Trondheim. Bystyret har som ambisjon om at alle barneskoler skal ha et slikt tilbud, tilpasset den enkelte skolen.

Toppet bemanning barnehage

Det er nesten 40 barnehager i Trondheim med mer enn 30 ansatte. Med et sykefravær på omtrent 10% betyr dette at det i snitt er tre personer borte fra disse enhetene. Bystyret ber rådmannen identifisere minimum 10 enheter hvor det skal ansettes en ekstra person for å dekke kjent fravær. Rådmannen må vurdere hvilken fagkompetanse som er hensiktsmessig ved de ulike enhetene. Bystyret ber rådmannen fremme en sak om dette tidnok til at disse kan være i jobb i august 2019.

Forkjøp private barnehager

SV og Rødt ser med bekymring på at stadig flere ideelle private barnehager blir kjøpt opp av kommersielle konsern. Vi ønsker at kommunen skal forsøke å demme opp for dette ved selv å være en aktiv oppkjøper når private barnehager kommer for salg. Bystyret ber rådmannen legge fram en plan for hvordan kommunen kan finansiere og gjennomføre slike oppkjøp.

Gratis kjernetid SFO

Tilbudet om gratis kjernetid ved tre skoler har vært en suksess (2 etter at Saupstad og Kolstad ble slått sammen). Det er nesten full dekning ved skolene og tilbudet er både inkluderende og utjevne. Bystyret ber rådmannen komme tilbake med en sak om en utvidelse av tilbudet til å gjelde flere skoler og vurdere hvilke skoler som bør prioriteres.

Helse og velferd

Helse og velferd angår oss alle. Dette er den største posten på alle kommunebudsjett, og viser hvordan de folkevalgte vil prioritere tjenestetilbudet til innbyggerne. For SV og Rødt er det viktig at disse tjenestene blir så gode som mulig, og at de treffer de som trenger dem mest.

Våre forslag tar sikte på å forbedre tilbudet til de av kommunens innbyggere som har størst behov for fellesskapet og de universelle velferdsordningene.

Barnetrygd og beregning av sosialstønad

10 millioner

Barnefattigdom er ikke et problem vi er forskånet for i Trondheim. I henhold til KOSTRA-tall bodde 5,6 % av byens barn i lavinntektsfamilier i 2016. Når Trondheim kommune velger å inntektsberegne barnetrygd før utmåling av sosialstønad bidrar dette til å forverre situasjonen, siden familier på sosialstønad får en lavere utbetaling enn de ville hatt om barnetrygden ikke ble inntektsberegnet. For selv om barnetrygda har vært fryst (og ikke engang blitt oppjustert for prisvekst) siden 1996 er det fortsatt ei universell ordning - som de aller fattigste familiene i Trondheim blir fratatt verdien av. Inntektsberegning av barnetrygden bidrar til å øke forskjellene og er en usosial praksis, som er i strid med intensjonen med universelle trygdeordninger. De aller fattigste barnefamiliene får på denne måten enda dårligere muligheter til å komme seg ut av fattigdom og utenforskap.

Ekstra barnetillegg

2 millioner

SV og Rødt foreslår å avvise forslaget om å redusere barnetillegget.

Sosialstønad korttidsmottakere**1 million**

I dag får korttidsmottakere av sosialstønad avkortet ytelsen. SV og Rødt mener dette er ulogisk siden all sosialstønad er ment å være en midlertidig stønad. Det er ingen grunn til å tro at mottakere har oppsparte midler de kan tære på de første tre månedene. SV og Rødt foreslår derfor å oppheve ordningen med reduserte satser de første 3 månedene og setter av 1 million til dette.

Bo- og aktivitetstilbud**25 millioner**

Bo- og aktivitetstilbudet i Trondheim har vært betydelig underbudsjettet over tid. Dette har påvirket enhetene sin mulighet til å drive reell planlegging og har gått på bekostning av kvaliteten på tjenestene. SV og Rødt ser at dette bekreftes i rådmannens budsjettforslag gjennom at det plusses på 35 millioner. Dette blir imidlertid langt på vei kuttet gjennom uspesifiserte 'tiltak på enhetene' og 'lokale enhetsvise tilpasninger'. I realiteten er dette å kutte i de tilførte midlene. SV og Rødt mener at BOA trenger et reelt økonomisk løft og foreslår å styrke tilbudet med 25 millioner ut over rådmannens forslag.

Nytt bofellesskap

Ventetiden for å få tildelt bolig er under enhver kritikk. I rådmannens budsjettforslag er det foreslått å ferdigstille et nytt bokollektiv i 2022. SV og Rødt foreslår å framskynde dette til oppstart i 2020. Vi foreslår derfor økte driftsmidler på 6 millioner i 2020 økende til 12 i 2021. I rådmannens budsjettforslag ligger det i realiteten ikke inn midler til å drifte det foreslåtte bofellesskapet i økonomiplanperioden, noe som vil bety full drift tidligst i 2023 etter rådmannens opplegg.

'Vaskeriet'**500 000**

SV og Rødt oppfatter forslaget om å kutte tilbudet ved 'Vaskeriet' fra 4 til 2 dager som et småling og usosialt kutt i tilbudet for døve og døvblinde, og foreslår å avvise forslaget om kutt.

Tjønnlia**1,8 millioner**

SV og Rødt ønsker å opprettholde aktivitetstilbudet ved Tjønnlia og foreslår å avvise kuttforslaget. SV og Rødt mener tilbudet ved Tjønnlia har en kvalitet det er vanskelig å overføre til andre lokaliteter.

Eldreplanen**15 millioner**

SV og Rødt ønsker å følge opp bystyrets enstemmige vedtak på oppfølging av eldreplanen. Dette forutsetter 15 millioner ekstra i 2019, økende til 50 millioner i 2022. SV og Rødt er åpne for at det finnes ulike måter å disponere disse midlene på. Rådmannen bes komme tilbake med forslag for ulike år, men et utgangspunkt er følgende (tall i millioner).

	2019	2020	2021	2022
Øya helsehus - tidligere oppstart 10 plasser	7,5			
Økt grunnbemanning HVS	5,5			
Utsatt nedleggelse EC Dahls		3	14	14
Økt grunnbemanning hjemmeboende	2	13	13	22
Flere plasser heldøgns omsorg		4	8	14
	15	20	35	50

SV og Rødt er også bekymret for etterslepet som opparbeides på plasser i helse- og velferdssenter og legger derfor inn ytterligere et helse- og velferdssenter i investeringsbudsjettet.

Flyktningehelsetjenesten **1 million**

I budsjettforslaget er det lagt opp til tildels betydelige kutt i flyktningehelsetjenesten, begrunnet i at det kommer færre flyktninger. SV og Rødt mener dette er en kortslutning. Selv om det sannsynligvis blir en nedgang i antall nyankomne, forsvinner ikke de som allerede er her. Flyktningehelsetjenesten gir bl.a. tilbud til svømmeundervisning og ergonomi som er foreslått kuttet. Flyktningehelsetjenesten har også vært viktige for helsetilbudet til ureturnerbare flyktninger. Det er ingenting som tyder på at det vil bli færre av denne gruppen. En kutt i tilbudet vil dermed bety en reell svekkelse av et tilbud til en gruppe mennesker som er i en svært sårbar situasjon.

Styrking av introduksjonsprogrammet **3 millioner**

SV og Rødt ser at det er flere som trenger både tettere oppfølging og lengre oppfølging for å ha en reell mulighet til å komme over i jobb eller ordinær utdanning. Det vil være naturlig å trappe ned tilbudet dersom antallet nyankomne flyktninger reduseres, med SV og Rødt mener det i forslaget til budsjett kuttes for mye og for raskt.

Styrking ambulante team rusomsorg **2 millioner**

Gatejuristen **500 000**

Gatejuristen er et viktig tilbud for vanskeligstilte personer med behov for juridisk rådgivning og bistand. For mange opplever møtet med det offentlige som en kamp for sine rettigheter, og er ikke selv i stand til å hevde sin rett. Det er derfor nødvendig med en uavhengig og gratis juridisk støtte, slik gatejuristen tilbyr. Derfor foreslår SV og Rødt å styrke støtten til Gatejuristen med 500 000.

Sorgenfri **300 000**

Det er behov for å gjennomgå driften og organiseringen av gatemagasinet Sorgenfri. SV og Rødt foreslår å sette av 300 000 for en slik gjennomgang for å sikre videre drift.

Verbalforslag:

Barnetrygd og sosialhjelp

Bystyret ber rådmannen sørge for at barnetrygden holdes utenfor inntektsberegningen til sosialhjelpmottakere. Dagens ordning hvor barnetrygden legges inn i inntektsberegningen, men hvor dette delvis kompenseres med ekstra barnetillegg, er for uoversiktlig - i tillegg til at den åpner for en svekkelse av barnetilleggene.

Oppjustering ungdomsnorm sosialhjelp

Bystyret ber rådmannen legge fram en sak som belyser konsekvensene av dagens ungdomsnormer med sikte på oppjustering og fjerne uheldige utslag. I dag vil en familie få betydelig nedgang i det øyeblikket et hjemmeboende barn fyller 18. Bystyret mener det må rettes opp i dette.

Redusert tomgangstap

Bystyret ber rådmannen fremme en sak for bystyret som viser hvordan tomgangstapet kan reduseres bl.a. ved å la flere få bo i leilighetene. Bystyret mener at en løsning kan være å la personer som ikke automatisk har rett nå ny leieavtale gå over på løpende leieavtaler med 6 måneders oppsigelse.

MO-senteret

MO-senteret er etablert som et lavterskel tilbud. Det er viktig at det ved MO-senteret også blir gitt et godt og helhetlig tilbud til personer som ikke har kommet til en erkjennelse om at de må endre rusvaner slik at også denne gruppen raskt kan få oppfølging. Bystyret ber rådmannen sikre at dette skjer.

Dekningsgrad svangerskapskontroll

Bystyret registrerer at Trondheim har økt dekningsgraden av hjemmebesøk, men at det fortsatt ikke er full dekning av hjemmebesøk og kontroll ved helsestasjoner. Bystyret mener full dekning er viktig for å sikre at alle som trenger ekstra oppfølging faktisk får dette. Bystyret ber om en plan for å oppnå full dekning.

Barnas jurist

Barn og unge har rett til å bli hørt i saker som angår dem. Dessverre får ikke alle barn oppfylt sine rettigheter. Barnas jurist er i dag et landsomfattende tilbud lokalisert i Oslo. Bystyret ber rådmannen fremme sak for formannskapet om hvordan Trondheim kommune kan sikre at tilbudet utvides til Trondheim.

Kultur og idrett

Kultur og idrett er viktig for å gi gode opplevelser, det er viktig for vår identitet og det er viktig i utviklinga av byen. For SV og Rødt er det viktig at kulturlivet får utvikle seg på egne premisser og at koblingen mellom den frivillige og den profesjonelle sektoren styrkes.

SV og Rødt legger særlig vekt på frie midler og tiltak som er målrettet for å sikre at flere får ta del i kulturopplevelser. SV og Rødt foreslår derfor en betydelig styrkning av de frie søkbare midlene i tillegg til midler til den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken som vil sikre et bredt kulturtilbud til alle. Økt satsing på bibliotek og kino bidrar til dette, sammen med en økte satsingen på kulturskolen med flere aktiviteter inn på skolene og flere friplasser.

SV og Rødt foreslår også økte bevilgninger til utstyr i idrettsanlegg og en egen støtte for å sikre at familier med lavinntekt får økonomi til at ungene kan delta i idretten

Tilskudd biblioteksdrift

500 000

Bibliotekene er viktige for kultur- og kunnskapsformidlingen og fungerer i stadig større grad som viktige møteplasser. Trondheim kommune bruker vesentlig mindre på bibliotek enn sammenlignbare kommuner. SV og Rødt foreslår å øke tilskuddet med 500 000 i 2019 med 1 million som helårseffekt.

Transform

50 000

SV og Rødt ser på Transform som en viktig festival for å sikre et mangfold i musikktilbudet og skape en møteplass hvor viktige spørsmål, f.eks. rundt identitet for ulike folkegrupper og møtepunkt mellom ulike kulturuttrykk.

AKKS 150 000

AKKS har over lang tid vært en viktig aktør i Trondheim. SV og Rødt mener det er logisk at AKKS kommer inn på egen fast post i budsjettet og setter av 150 000 i 2019 økende til 200 000 i 2020.

Trondheim Kino 2 millioner

Trondheim Kino er en helt sentral kulturaktør i Trondheim. SV og Rødt mener det er viktig at Trondheim Kino får beholde en større del av overskuddet til å kunne videreutvikle tilbudet. Dette kan bl.a. åpne for at Trondheim Kino kan satse mer egne midler inn i Kosmorama.

Feministhus Trondheim 100 000

SV og Rødt støtter opprettelsen av et feministhus i Trondheim og setter av 100 000 til dette i 2019, økende til 200 000 i økonomiplanperioden.

Cantus 100 000

SV og Rødt foreslår at Cantus kommer inn en fast post på budsjettet med en årlig bevilgning på 100 000.

Trondheim kunstforening 600 000

Trondheim kunstforening har hatt store utgifter knyttet til bygningen. Det er viktig for foreningen og for byen at Trondheim kunstforening tar hånd om bygningen på en god måte. SV og Rødt øker støtten til Trondheim kunstforening med 100 000 per år og legger inn et tillegg på 500 000 i 2019 for å bidra til å dekke opp noen av de ekstra kostnadene som har påløpt.

Midt-Norsk Jazzsenter 50 000

Midt-Norsk Jazzsenter er en sentral aktør i musikklivet i Midt-Norge med bl.a. Trondheim Voices og Trondheim Jazzorkester. SV og Rødt ønsker å styrke det arbeidet som gjøres med 50 000.

Tilskudd til kunst- og kulturtiltak, profesjonelle 1 million

Denne posten er viktig for det profesjonelle kulturlivet i Trondheim. SV og Rødt ønsker en opptrapping av denne posten og øker den med 1 million i 2019, økende til 2 millioner i økonomiplanperioden.

Arrangør- og utstillingsstøtte 1,5 millioner

SV og Rødt ønsker å innføre helt nye støtteordninger knyttet til arrangører og utstillere. Arrangørstøtten skal tette det hullet som i dag finnes mellom den støtten som i dag gis gjennom tilskudd til profesjonelle og de etablerte institusjonene som i dag har fast post. En utstillingsstøtte kan gis til kunstnere som jobber med konkrete utstillinger og institusjoner for å sikre honorering av kunstnere som jobber med en konkret utstilling. Rådmannen bes komme tilbake med modeller og fordeling av midler. SV og Rødt setter av 1,5 millioner i 2019, økende til 2 millioner i økonomiplanperioden.

Frivillighetsmillionen 400 000

SV og Rødt ønsker at denne posten fortsatt skal være på 1 million og reverserer rådmannens kuttforslag.

Litteraturhuset 100 000

Litteraturhuset har på kort tid etablert seg som en av de viktigste debattarenaene i Trondheim i tillegg til å være en formidler av litteratur. SV og Rødt foreslår å øke bevilgningen med 100 000.

Kosmorama **100 000**

Kosmorama er en viktig aktør for formidling av film, særlig film fra land og kulturer som ikke når ordinære kinoer. Kosmorama har også en viktig rolle for å vise film gjennom bl.a. den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken. SV og Rødt foreslår å øke bevilgningen med 100 000,

Nye kunstnerstipender **400 000**

Bykunstnerstipendiet har vært en suksess. Det har et slikt omfang at det kan gi mottakeren rom til å fordype seg i aktuelle prosjekter, og SV og Rødt konstaterer at det er en betydelig søknad på stipendiet med svært kvalifiserte søkere. De tre tildelingene så langt har også tilfalt tre ulike sjangere. SV og Rødt foreslår å øke antallet stipendier til totalt 3. Det ene forbeholdes unge kunstnere i etableringsfasen.

Tilskudd åpen hall sal og åpne møteplasser for ungdom

SV og Rødt ønsker at disse tilbudene skal opprettholdes, og reverserer kuttet som rådmannen har lagt inn fra 2021.

Den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken **1 million**

Dette er viktige tilbud for å få gode kulturopplevelser for ungdom og eldre. Det har vært særlig store omlegginger av den kulturelle skolesekken, noe som har ført til at tilbudet på skolekonserter har blitt dramatisk redusert. SV og Rødt ønsker å styrke begge disse tilbudene med 500 000 hver i 2019, økende til 1 million på hver i 2020.

Kulturstipend vennskapsbysamarbeid **100 000**

SV og Rødt ønsker at vennskapsbysamarbeidet skal få et mer reelt innhold enn det har i dag og foreslå å opprette et kulturstipend som brukes til å styrke dette. SV og Rødt ønsker at det skal legges særlig vekt på kulturutveksling hvor ungdom er involvert. Rådmannen bes komme tilbake med en sak om hvordan dette kan utformes.

Tilskudd utlånssentraler **500 000**

De som i dag driver utlånssentraler har behov for forutsigbare rammer. Utlånssentraler bidrar til at flere kan bidra i aktiviteter, det er fornuftig fra et miljøperspektiv siden det ikke er nødvendig å kjøpe utstyr som ikke brukes ofte, og det gir flere muligheten til å prøve ut aktiviteter uten å måtte kjøpe utstyr først. Det er dermed ikke minst viktig fra et integreringsperspektiv. SV og Rødt setter derfor av 500 000 som en fast post til utlånssentraler.

Utstyr til private og kommunale anlegg **500 000**

SV og Rødt mener det er viktig at denne støtten opprettholdes på dagens nivå og reverserer rådmannens kuttforslag.

Ekstra aktivitetsstøtte for lavinntektsfamilier **800 000**

De fleste idrettslagene gjør en fantastisk innsats for å få med også barn og unge fra lavinntektsfamilier, enten det dreier seg om nyankomne flyktninger eller andre som har økonomiske utfordringer. Mange idrettslag opplever det imidlertid som krevende å administrere slike ordninger siden det betyr at de må gå inn i privatøkonomien til sine naboer. SV og Rødt setter av 800 000 i økte tilskudd til dette formålet og ber rådmannen sørge for at det legges opp til en hensiktsmessig måte å tildele disse på. Her er det viktig at Idrettsrådet i Trondheim og NAV er involvert.

SV og Rødt mener det er viktig at lokale lag og foreninger engasjeres i å holde friområder ved like og får eierforhold til områdene i sin nærhet. SV og Rødt øker det foreslåtte tilskuddet med 200 000.

Verbale føringer

AKKS

Bystyret ber rådmannen innarbeide AKKS med fast post fra og med neste budsjett

Tariff Trondheim Kino

Bystyret ber rådmannen fremme en sak om å tilbakeføre Trondheim Kino AS til KS-tariff.

Kulturstipend vennskapsbysamarbeid

Bystyret ber rådmannen fremme en sak som viser hvordan vi kan styrke kulturutvekslingen med våre vennskapsbyer med særlig vekt på hvordan vi kan få ungdom involvert.

Trondheim Voices

Det er i dag et misforhold mellom kommunens bidrag til Trondheim Jazzorkester og Trondheim Voices. Den lokale og regionale andelen av støtte til Trondheim Jazzorkester er langt over tilsvarende for Trondheim Voices langt mindre. Bystyret ber rådmannen fremme en sak som viser hvordan den lokale og regionale støtten også for Trondheim Voices kan økes. Det må vurderes om støtten kan komme i form av økt støtte til Midt-Norsk Jazzsen-ter.

Etablererstipend

Bykunstnerstipendiet har vært en suksess. Bystyret ber rådmannen fremme en sak som viser hvordan et stipend i samme størrelsesorden for kunstnere i etableringsfasen kan opprettes.

4-års budsjett

Bystyret ber rådmannen innarbeide 4-års budsjett for overføringer og tilskudd for å sikre større forutsigbarhet for mottakere. Dette bør også vise om mottakere av midler fra kulturfondet på sikt kan overføres andre støtteordninger.

Livsynssåpne seremonirom

Bystyret ber rådmannen legge fram en sak som viser hvordan tilgangen på livsynsåpne seremonirom kan sikres. Bystyret er særlig opptatt av at det må være tilgang til seremonirom med tilstrekkelig kapasitet ved gravferder og ber rådmannen utrede muligheten til å etablere dette tilknyttet en av gravlundene som er under planlegging.

Byutvikling og miljø

Klimautfordringene og tap av biologisk mangfold er to av de største utfordringene menneskeheten står ovenfor. De er globale utfordringer, men deler av løsningen ligger lokalt gjennom å redusere klimagassutslippene lokalt og gjennom en arealpolitikk som tar hensyn til de biologiske mangfoldet.

SV og Rødt ønsker å styrke klimainnsatsen. Som de eneste partiene som ønsket å opprettholde ambisjonsnivået om å redusere utslippene med 25% innen 2020 ønsker vi å holde trykket oppe. Det holder ikke med langsiktige mål og planer, vi må ha tiltak her og nå.

For at Trondheim skal forbli en attraktiv by, må vi sørge for godt vedlikehold og renhold. Byveksten kan heller ikke skje på bekostning av viktige fri- og grøntområder.

I dag har reglene for å få kommunal bolig blitt alt for strenge. Resultatet er at det samtidig med at boliger står tomme, er det personer som gjerne skulle hatt kommunal bolig som får avslag. Denne absurde situasjonen må opphøre. SV og Rødt ønsker en betydelig økning i kommunale boliger.

Klimatiltak

4 millioner

SV og Rødt mener det er behov for å forsterke satsingen på klimatiltak, ikke svekke den. SV og Rødt foreslår å øke de årlige bevilgningene med 4 millioner. Rådmannen bes komme tilbake til en sak om hvordan disse best kan disponeres, men SV og Rødt ønsker at en betydelig del av dette brukes til å etablere solcelleanlegg på kommunale bygg og øke tilskuddene til ladepunkt i borettslag i 2019.

Bekjempelse fremmede plantearter

500 000

Bekjempelse av fremmede plantearter krever innsats over tid. SV og Rødt er bekymret for at innsatsen i dag er så lav at det fører til at bestander kan reetablere seg og foreslår derfor å øke innsatsen med 500 000. Rådmannen bør undersøke om frivillige lag og organisasjoner kan bidra i dette arbeidet.

Strøing boliggate

4 millioner

SV og Rødt avviser rådmannens kuttforslag som vil innebære dårligere framkommelighet i bolig gatene.

Gaterengjøring Midtbyen

500 000

SV og Rødt avviser rådmannens kuttforslag som vil innebære dårligere renhold av gatene i Midtbyen. SV og Rødt viser til ambisjonene om å gjøre Midtbyen mer attraktiv. Dette er feil medisin!

Håndplukk søppel Midtbyen

600 000

SV og Rødt avviser rådmannens kuttforslag som vil innebære at det generelt blir mer søppel i Midtbyen. SV og Rødt viser til ambisjonene om å gjøre Midtbyen mer attraktiv. Dette er feil medisin!

Drift- og vedlikeholds nivå veg

2 millioner

SV og Rødt avviser rådmannens kuttforslag som vil innebære dårligere standard på vegnettet.

Drift grøntområder**2 millioner**

SV og Rødt avviser rådmannens kuttforslag. Trondheim skal være en grønn og trivelig by og da er det ikke aktuelt å senke ambisjonsnivået på drift av grøntområder.

Vaktmestertjenester skoler**1 million**

Vaktmestere har en viktig rolle på skolene. Personer med god kjennskap til byggene og utomhusområder er en viktig ressurs for å ta vare på verdiene ved bygningene. SV og Rødt foreslår å avise kuttet siden dette vil bidra til økte kostnader i framtida.

Renhold skoler**2,7 millioner**

I rådmannens budsjettforslag er de foreslått å kutte renholdet på skoler og det antydes at klasserom vil vaskes omtrent 3 ganger i uken. Dette vil påvirke inn klimaet negativt og bidra til økt slitasje. SV og Rødt frykter at utfallet av dette er at lærere og andre må bidra i renholdet. Renholderne er en viktig ressurs ved skolen og SV og Rødt foreslår å avise kuttet.

Matsentralen**300 000**

Matsentralen bidrar både til å hindre matsvinn og til at mange organisasjoner kan tilby et bredt spekter av matservering. Matsentralen kombinerer dermed godt miljøarbeid med omfordeling. SV og Rødt legger inn 300 000 for å bidra til å dekke lønnskostnadene til daglig leder. SV og Rødt forventer at også fylkeskommunen bidrar til dette. Rådmannen bes komme tilbake med en sak dersom det er behov for å ytterligere øke finansieringen for å sikre varig stabil drift.

Verbale forslag:**Kommunale utleieboliger**

SV og Rødt mener kommunale utleieboliger bør være et tilbud som kan gis til alle som ikke har ønske eller mulighet til å komme seg inn på det private markedet. Tilbudet skal ikke forbeholdes såkalte «vanskeligstilte». En kommunal boligsektor med rimelige utleieboliger vil være sosialt utjevne, virke dempende på den galopperende prisutviklinga, gjøre det mulig for dem som ønsker det å velge et liv uten boliglån og renteforpliktelser, og gjøre det mindre stigmatiserende å bo i kommunale leiligheter.

Bystyret ber rådmannen utrede hvordan kommunen kan etablere eller bidra til å etablere en boligsektor for rimelige utleieboliger med nøktern standard - som kan være et alternativ til det kommersielle boligmarkedet.

Boliger på Nyhavna

Bystyret ber rådmannen fremme en sak for hvordan sosial boligbygging kan sikres ved en framtidig utbygging på Nyhavna, f.eks. gjennom kommunal utbygging og utleie til kostpris eller andre tiltak.

Svartlamon

Bystyret ber rådmannen fremme en sak som viser hvordan området boligstiftelsen i dag disponerer kan utvides for å øke tilgangen på areal for eksperimentell boligbygging. Dette kan være flere selvbyggerprosjekt, gjerne i større enheter, eller flytting av bebyggelse som ellers vil bli revet. Rådmannen bes spesielt se på muligheten for å utvide arealet til å omfatte begge sider av Strandvegen.

Oppgaver i egenregi

Bystyret ber om en oversikt over hvor stor andel av bydrift sine oppgaver som utføres i egenregi og ber rådmannen legge fram en plan over hvordan andelen egenregi kan økes.

Ladepunkter

Stortinget har vedtatt en ambisjon om at alle kjøretøy som selges etter 2025 skal være utslippsfrie. Det er grunn til å tro at en betydelig del av dette vil være el-biler. Bystyret ber rådmannen legge fram en plan for hvordan Trondheim kommune kan sikre tilfredsstillende dekning av ladepunkter for å møte den nye etterspørselen. Dette må inkludere støtteordninger til borettslag, påkrevde endringer i reguleringsbestemmelser og økt antall ladepunkt på gateplan.

Maskiner og utstyr

Det finnes i dag et godt tilbud på maskiner og annet utstyr som kan drives fossilfritt. Teknisk utstyr som går på strøm har også den fordelen at det bidrar til mindre støy. Bystyret ber rådmannen sikre at det alltid kjøpes utstyr som drives fossilfritt når det finnes slike alternativer. Avvik fra dette skal begrunnes.

Matsentralen

Bystyret ber rådmannen ta initiativ til et samarbeid med relevante aktører, deriblant fylkeskommunen, med tanke på å sikre framtidig drift av Matsentralen i Trondheim.

Orienteringskart

Større utbygginger fører til at eksisterende orienteringskart blir utdatert. Oppdaterte orienteringskart er viktige bidrag til å få folk til å bruke nærmiljøet og bidra til kunnskap om bruk av kart og kompass. Bystyret ber rådmannen om å legge fram en sak som drøfter når oppdatering av orienteringskart bør legges inn som rekkefølgekrav i utbyggingsprosjekter.

Organisasjon

Trondheim kommune skal være en trygg og attraktiv arbeidsgiver. Kommunen forplikter gjennom verdiene åpen – kompetent – modig.

Trondheim kommune må vise sine ansatte tillit. SV og Rødt avviser forslag om konkurranseutsetting - vi vil vise ansatte tillit til å bidra til å bedre de kommunale tjenestene. Det må legges til rette for at alle skal komme med innspill til forbedringer av arbeidsoppgaver og ha en stor grad av faglig tillit og frihet til å utforme arbeidshverdagen der det er mulig. Kompetansen til de ansatte må brukes.

SV og Rødt legger inn en rekke forslag som vil bidra til økt bemanning. Vi ønsker også en betydelig økning av hva som gjøres i egenregi. Vi ønsker færre eksternt innleide vikarer og vil heller prioritere egne ansatte i hele og faste stillinger. Innenfor bydrift ønsker vi en full gjennomgang av hva som bør overføres til egenregi.

Trondheim skal slås sammen med Klæbu 1. januar 2020. Det er avgjørende at alle ansatte får god informasjon om prosessen og at de får en forutsigbarhet for jobb og arbeidssituasjon i den nye kommunen. SV og Rødt ønsker en full gjennomgang av kommunaldirektørens ansvarsområder før det eventuelt ansettes en ny kommunaldirektør.

Verbalforslag:

Norskopplæring

Bystyret ber rådmannen fremme en sak som viser hvordan norskopplæring for de som kommer på familiegjenforening for arbeidsinnvandrere kan styrkes. Som et minimum må kommunen ta ansvar for å sikre god opplæring for familiemedlemmer til kommunens egne ansatte.

Næringsliv

Trondheim trenger et variert næringsliv som bidrar til verdiskapning og sikrer arbeidsplasser. En forutsetning for næringslivet er trygge og forutsigbare rammevilkår. SV og Rødt mener det må sikres tilstrekkelig areal for næringsutvikling. Dette betyr at næringsareal ikke skal omdisponeres uten at det finnes gode alternativer og dagens bedrifter skal ikke presses bort uten at det finnes fullgode alternativer. Dette gjelder bl.a. mange av dagens virksomheter på Nyhavna.

Trondheim må være en attraktiv by for arbeidstakere. Mange av kunnskapsbedriftene rekrutterer globalt og da er det et felles ansvar å sikre at Trondheim er en attraktiv by å flytte til og bli boende i. Et godt kulturtilbud og gode kommunale tjenester er derfor viktig næringspolitikk.

SV og Rødt vil fortsette arbeidet for å sikre de seriøse aktørene bl.a. gjennom en aktiv bruk av innkjøpsmakt og kontroll ved bygge- og anleggsplasser. Det skal lønne seg å opptre seriøst, ha ordnede arbeidsforhold og ha gode lærlingeordninger.

Midtbyen som handelssentrum må styrkes. Midtbyen må gjøres lett tilgjengelig med gode kollektivløsninger og attraktive gangarealer.

Verbalforslag

Trondheim og partnere

Bystyret ber rådmannen sørge for at initiativet for å etablere en lokal variant av 'London and partners' videreføres.

Sentrale føringer

Eiendomsskatt

SV og Rødt ønsker å heve minstefradraget til 600 000 og samtidig øke eiendomsskatten til 6,65 promillepoeng. Dette fører til at samlet innkreving holdes likt som i rådmannens forslag, men det blir en omfordeling som bidrar til at de som har mindre boliger relativt sett må betale noe mindre..

Utgiftsøkninger driftsbudsjett

	2019	2020	2021	2022
Oppvekst				
Bemanningsnorm barnehage	10 000 000	0	0	0
Spesialped barnehager	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Forsøk ekstra (toppet) bemanning i barnehage	6 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Økt bruk av vikarer barnehage	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Fagledere barnehage	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Forsøk tilleggsbemanning (toppet) i barnehage	6 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Søskenmoderasjon SFO/barnehage	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
Gratis kjernetid SFO	3 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Kulturskole (friplasser)	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kulturskole (økt antall plasser)	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kulturskole (instrument og utstyrskjøp)	500 000	500 000	500 000	500 000
Styrking av tilpasset undervisning	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
Økt bruk av vikarer skole	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Fritidstilbud for barn og unge på Lade/Lilleby	250 000	500 000	500 000	500 000
Helse og velferd				
Barnetrygd utafør sosialstønad	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Ekstra barnetillegg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Sosialstønad korttidsmottakere	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bo- og aktivitetstilbud	25 000 000	25 000 000	25 000 000	25 000 000
Nytt bofellesskap	0	6 000 000	12 000 000	6 000 000
Vaskeriet	500 000	500 000	500 000	500 000
Tjønnlia	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Oppfølging eldreplanen	15 000 000	20 000 000	35 000 000	50 000 000
Flyktingehelseteamet	1 000 000	2 300 000	2 600 000	2 600 000
Styrking av introduksjonsprogrammet	3 000 000	2 000 000	0	0
Styrking ambulante team rusomsorg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

	2019	2020	2021	2022
Gatejuristen	500 000	500 000	500 000	500 000
Evaluering Sorgenfri	300 000	0	0	0
Kultur og idrett				
Økt tilskudd bibliotek	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Transform	50 000	50 000	50 000	50 000
AKKS	150 000	200 000	200 000	200 000
Cantus	100 000	100 000	100 000	100 000
Trondheim Kino	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Feministhus Trondheim	100 000	150 000	200 000	200 000
Trondheim kunstforening	600 000	50 000	50 000	50 000
Midt-Norsk Jazzsenter	50 000	50 000	50 000	50 000
Tilskudd til kunst- og kulturtiltak, profesjonelle	1 000 000	1 500 000	1 500 000	2 000 000
Frivillighetsmillionen	400 000	400 000	400 000	400 000
Litteraturhuset	100 000	100 000	100 000	100 000
Kosmorama	100 000	100 000	100 000	100 000
Arrangør- og utstillingsstøtte	1 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Nye kunststipendier	400 000	400 000	400 000	400 000
Tilskudd åpen hall sal og åpne møteplasser for ungdom	0	0	400 000	400 000
Kulturell skolesekk	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kulturell spaserstokk	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kulturstipend vennskapsby	100 000	100 000	100 000	100 000
Utredninger/prosjektering Olavshallen	0	2 000 000	0	0
Utstyr til private og kommunale anlegg	500 000	500 000	500 000	500 000
Støtteordning	800 000	800 000	800 000	800 000
Tilskudd frivillige lag i friområder	200 000	200 000	200 000	200 000
Tilskudd utlånssentraler	500 000	500 000	500 000	500 000
Miljø og byutvikling				
Bekjempelse av fremmede arter	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Økt klimainnsats	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Strøing bolig-gater	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Gaterengjøring Midtbyen	500 000	500 000	500 000	500 000
Håndplukk søppel i Midtbyen	600 000	600 000	1 100 000	1 100 000
Drifts- og vedlikeholdsnivå veg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Drift grøntområder	2 000 000	1 700 000	2 400 000	2 400 000
Vask skoler	2 700 000	2 700 000	3 300 000	3 300 000
Vaktmester	1 000 000	1 000 000	1 600 000	1 900 000
Matsentralen	300 000	300 000	300 000	300 000
Sum	172 600 000	188 100 000	208 250 000	224 050 000

Inndekning drift

Trondheim Parkering

20 millioner

SV og Rødt ønsker å reversere opprettelsen av Trondheim Parkering AS. I bystyresak PS 0183/18 - Trondheim Parkering KF - organisering av virksomheten for å ivareta økonomisk og ikke-økonomisk virksomhet, kommer det fram at behovet for eksterne investeringer er anslått til ca 20 millioner. SV og Rødt ønsker å omdisponere disse midlene i 2019.

Redusert tomgangstap

2 millioner

SV og Rødt mener tomgangstapet må reduseres betydelig. I dag går det for lang tid mellom at noen flytter ut og nye flytter inn. SV og Rødt mener at dette bl.a. skyldes en langt strengere håndtering av tildeling og forlengelse av kontrakter. En mulighet kan være å la personer som ikke automatisk har rett på ny leieavtale gå over på løpende leieavtaler med 6 måneders oppsigelse. SV og Rødt mener dette vil gi en betydelig besparelse. Tomgangstapet må reduseres betydelig mer enn 2 millioner, men de øvrige kostnadene dekkes opp gjennom mindreforbruk innenfor helse- og velferd. Reelt sett styrkes altså budsjettet med vesentlig mer enn 2 millioner.

Redusert overføring fra drift til investeringsbudsjett

40 millioner

SV og Rødt foreslår å redusere overføringen fra drift- til investeringsbudsjettet med 40 millioner.

Statsbudsjettforlik

18,4 millioner

Statsbudsjettforhandlingene bidro til at Trondheim får noe økte inntekter. SV og Rødt konstaterer imidlertid at dette er langt fra det nivået SV og Rødt la opp til i sine alternative statsbudsjett hvor styrking av kommuneøkonomien var sentralt. Forliket ga likevel 18,4 millioner i ekstra inntekter til Trondheim.

Reduserte ekstraordinære avdrag

77,2 millioner

Trondheim kommune betaler i dag ekstra avdrag på lån. SV og Rødt foreslår å redusere dette med 77,2 millioner i 2019. Dette betyr altså ikke at vi endrer vedtatt avdragstid på lån og bidrar fortsatt til at lån nedbetales raskere enn forutsatt ved låneopptak.

Redusert bruk av vikarbyrå

10 millioner

Gjennom økt bemanning i de fleste sektorene og nye forsøk med toppet bemanning, mener SV og Rødt at det er realistisk å redusere bruken av vikarbyrå. Trondheim kommune bilagsfører i dag innkjøp fra vikarbyrå for over 73 millioner årlig.

Redusert kjøp av konsulenttenester

5 millioner

SV og Rødt forventer at flere oppgaver gjennomføres av egne ansatte. Et bevisst forhold til dette og hva det skal leies inn konsulenthjelp til vil kutte kostnadene ved konsulentkjøp betydelig. SV og Rødt forventer en innsparing på 5 millioner i 2019 og at denne øker i økonomiplanperioden. Trondheim kommune bilagsfører i dag konsulenttenester for over 128 millioner årlig.

Mindre sykefravær på grunn av toppet bemanning

SV og Rødt mener det er grunn til å anta at økt grunnbemanning og flere forsøk på toppet bemanning på sikt vil redusere kostnadene ved sykefravær. SV og Rødt legger inn en forsiktig innsparing på dette, men først i 2021 for å gi tiltakene tid til å virke. Det viktigste resultatet av redusert sykefravær er økt kvalitet på tjenestene og en bedre arbeidshverdag for de ansatte.

Økt eiendomsskatt

SV og Rødt foreslår å øke eiendomsskatten med 0,1 promille i 2021. Dette vil opprettholde realverdien på eiendomsskatten.

Inndekning driftsbudsjett

	2019	2020	2021	2022
Trondheim Parkering	20 000 000	0	0	0
Redusert tomgangstap	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Mindre overføring til investeringsbudsjett	40 000 000	40 000 000	40 000 000	40 000 000
Reduserte ekstraordinære avdrag på lån	77 200 000	97 700 000	96 850 000	100 650 000
Redusert bruk av vikarbyrå	10 000 000	20 000 000	25 000 000	30 000 000
Redusert kjøp av konsulent tjenester	5 000 000	10 000 000	15 000 000	20 000 000
Reduserte kostnader sykefravær			1 000 000	3 000 000
Statsbudsjettforlik	18 400 000	18 400 000	18 400 000	18 400 000
Økt eiendomsskatt			10 000 000	10 000 000
SUM	172 600 000	188 100 000	208 250 000	224 050 000

Investeringsbudsjett

Nytt bofellesskap

SV og Rødt framskynder etablering av et nytt bofellesskap for psykisk utviklingshemmede. I budsjettforslaget er dette forutsatt ferdigstilt i 2022, SV og Rødt flytter disse midlene slik at det kan stå ferdig i 2020. SV og Rødt har lagt inn driftsmidler fra medio 2020.

Skateanlegg

Et skateanlegg har lenge vært etterspurt. I budsjettforslaget er dette foreslått etablert i 2022. SV og Rødt framskynder dette til 2019.

Strandveiparken

Deler av Strandveiparken er fortsatt ikke opparbeidet. Etter modell fra Saupstad og Kolstad inviteres barn og unge inn i prosjektet for å være med på å utforme den siste delen av parken. Det settes av en ramme på 5 millioner til dette prosjektet.

Krisesenter, nødvendige utbedringer

En utbedring av krisesenteret er høyst påkrevd. Formannskapet har vedtatt modell for utbedringen. Det er oppsiktsvekkende at dette ikke er foreslått finansiert i budsjettforslaget. SV og Rødt legger inn de nødvendige midlene i 2019.

Bydelsbasseng øst

Bassengkapasiteten i Trondheim må styrkes. SV og Rødt legger inn midler for oppstart av bygging av bydelsbasseng øst i 2022.

Nytt helse- og velferdssenter

Økningen i helse- og velferdsplasser følger ikke befolkningsutviklingen. Med den store økningen i eldre vil vi komme på etterskudd med antall plasser. SV og Rødt foreslår at det settes av penger til å etablere et nytt helse- og velferdssenter i 2021-2022.

Olavshallen

Olavshallen og Olavskvartalet har behov for betydelige oppgraderinger. SV og Rødt mener at Olavshallen også i framtiden skal være Trondheims konsertscene og hjemsted for bl.a. TSO og kulturskolen og setter av midler til en høyst påkrevd oppgradering.

Hoppbakke Granåsen

SV og Rødt mener det er en for stor økonomisk forpliktelse for Trondheim kommune å påta seg en full oppgradering av hoppanlegget i Granåsen nå. Dersom Trondheim får tildelt et VM vil dette tidligst komme i 2025, i god tid etter inneværende økonomiplanperiode. SV og Rødt foreslår derfor å utsette byggingen og forventer at nasjonale myndigheter bidrar med langt mer enn det som så langt er forutsatt dersom det blir en full utbygging. SV og Rødt foreslår at den øvrige utbyggingen i Granåsen går som planlagt, men unntak av rulleskiløype.

Gravplasser

SV og Rødt foreslår en liten reduksjon i investeringene til gravplasser.

Rulleskiløype

SV og Rødt foreslår å kutte ut den planlagte etableringen av rulleskiløype i Litjåsen.

Endringer investeringsbudsjett (kun bykassefinansiert andel)

	2019	2020	2021	2022
Nytt bofellesskap	20 000 000	5 000 000	-25 000 000	
Skateanlegg	20 000 000			-20 000 00
Strandveiparken	5 000 000			
Krisesenter, utbedringer	20 000 000			
Bydelsbasseng øst				50 000 000
Nytt helse- og velferdssenter			150 000 000	250 000 000
Olavshallen				50 000 000
Hoppbakke Granåsen			-119 000 000	-139 000 000
Gravplasser	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Rulleskiløype	-28 000 000			
SUM	32 000 000	0	1 000 000	186 000 000